

۲۰۱۴/۱۲/۲۲

محمد ایاز نوري

د غازي امان الله خان تکفير کول د سقاوي حکومت له خوا جنوري ۱۹۲۹ ز کال

افغان ملت پال شخصیت شاعلي عبدالله کاظم نه په قدر یادونه کوم، چې د روان کال د دسمبر د میاشتې په ۱۷ نیټه یې د افغان-جرمن آنلاین په ویب پاڼه کې، یوه تاریخي موضوع، چې د گران هیواد افغانستان د نږدې تاریخ سره تړاو لري او عنوان یې دئ «توطئه ای حکم تکفیر شاه امان الله غازی» په پوره هر اړخیز ډول د تاریخي شواهدو پر بنسټ افغان نوي نسل ته وړاندې کړله. د افغانستان آزادي پال ولس ته امانی ویاړمن دولت ځکه ډېراهمیت لري، چې د سقوط له نېټې نه یې (۱۴ د جنوري ۱۹۲۹ ز کال) بیا تر نن پورې مونږ بیا د غازي امان الله غونډې ملي او عملاً د وطن په آبادي مین زعیم پیدا نه کړ او یا د زعیم کېدو مجال هغسي افغان شخصیت ته په لاس ورنغی. نن افغانان په ټول کې پرته له یوې ډېرې کوچنۍ مجموعې نور په دې سره یوه خوله دي، چې که امانی دولت پس له لسو کلنو شتون له منځه نه وای تللی، نن به مونږ او زموږ هیواد نه یواځې، چې د دې موجود کړاونو نه بچ وای، بلکې اوس به افغانستان په نړیوله کچه یو په هر لحاظ قوي او مطرح هیواد وای او خلکو به یې بسیا او عزتمند ژوند درلودی. دا، چې امانی حکومت ولې او څنگه د سقوط ترکچې ولاړ، عوامل یې په تاریخي لیکنو کې په وروستیو اتیاوو کلنو کې د افغانی او بهرنی لیکوالانو او محقیقینو له خوا وړاندې شوي دي. دلته محقیقین په ټول کې په دوو برخو سره ویشل شوي دي. یو گروپ کورني عوامل او د اعلیحضرت امان الله خان او حکومتی اراکینو پر غلطیو باندې ټینگار کوي او بل گروپ بیا بهرنی عامل یعنی برتانوي استعماري لاس وهنه مهمه او پرېکړنده بولي. زه لیکونکی د دوهم گروپ پلوی او تأیید کونکی یم او ورته خپل دلایل لرم.

افغان تاریخ لیکونکی مرحوم میر غلام محمد غبار، چې د امانی دورې یو حاضر او ناظر مامور پاتې شوی دئ د امانی مستقل دولت د راپرزولو حرکت د حبیب الله بچه کلکانی له خوا عنوان ته پخپل کتاب (افغانستان در مسیر تاریخ ۸۱۵ مخ) کې د «مقدمات یک توطئه بزرگ» ذکر کړی دئ، نو کله، چې یو حکومت نه د هغه هیواد د خلکو د غوڅ اکثریت له خوا بلکې د یوې شوکمارې او مرموزې ډلې له خوا هغه هم د توطئې او وسلې په زور ساقط کېږي او له بلې خوا د یوه ملي غازي مشر پاچا، چې په نړیواله کچه یو پېرندل شوی او تائید شوي شخصیت پر ځای یو بل جاهل، له لیک لوسته بی برخي نا امله او حتی د افغانستان په جغرافیه کې عجیبه غریبه کرغېرنه څېره، په نوم دې حبیب الله بچه سقو سره د یو شمېر ورسره نورو شوک مارانو راځي او د کابل په شاهي ارگ پر غل وروړي نیسي یې او ځان د افغانستان پاچا اعلانوي...؟! (۱۷ جنوري ۱۹۲۹ ز کال) داسی لوی کار ته زړه شه کول او لاس اچول د بهرنی ملاتړ او لارښوونې نه پرته امکان نلري.

د افغانستان د ولس دشمنانو یعنی سقویانو او پلویانو یې، چې د وخت د انگلیسي مقاماتو له خوا هم لارښوونه ورته کېده، له دې، چې نور یې هیڅ داسی ملي خیانت او ردالت په پاچا امان الله خان نشو وراړولای، چې ولس په لوی شمېر پرې راپورته کړي، نو لومړی مصلحت یې دا وه، چې د هغه په عظیم او مسلمان شخصیت د کفر تهمت ورساډ کړي.

استاد عبدالله کاظم پخپله مقاله کې لیکي: «پس له دې، چې سقوي حکومت مسقر شو امیر پس له نویو حکومتی مقرریو لومړنی فرمان صادر کړ، چې د ۱۹ مادو او دريو ضمیمو په ترڅ کې یې د امانی دولت ټولې لاس ته راوړني ملغی اعلان کړلې»، چې زه لیکونکی یې تفصیل دلته بیا نه راوړم:

د حبیب الله کلکانی د فرمان په سر کې لومړنی ظالم او لري له منطقه تهمت غازي امان الله ته د «د دین مخرب» ذکر شوی دئ. په دوام په دغو ۱۹ مادو کې داسی کوم دلیل نشته، چې یو مسلمان د کفر دایرې ته وړ داخل شي، بلکې لا مسخره مسایل هم په کې شته، چې دا پخپله د اسلام مقدس دین ته لوی سپکاوی گڼل کېږي. د فرمان متن ته که سری شه دقیق شي، هغه په پوره وارخطایي او یو نه باوري ماحول کې په یوه عظیم ملي افغان شخصیت امان الله خان پسې لیکل شوی دئ.

د پاڼو شمیره: له ۱ تر ۴

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پاڼوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

لیکن د تاریخ په شهادت غازي پاچا امان الله یو منور مسلمان وه او هیڅ اړین نه وه، چې لومړي باید کافر شي، بیا د افغانستان آزادي د غاصب انگریز نه تر لاسه کړي او بیا د افغانستان د ولس سوکالي ته ملا وتړي. په دې اړه زه دلته د یوه مهم تاریخي سند ذکر مقبول بولم.

مرحوم عزیز الدین وکيلي پوپلزي پخپل کتاب (سفر های غازي امان الله شاه در دوازده کشور اسيا و اروپا ۱۲۸ مخ) کې د خپل پلار له خوا داسی روایت کوي:

«زما پلار، چې د اعليحضرت غازي امان الله له خپلوانو او معتمدو ملگرو نه وه، نکل کاوه، چې د حبيب الله کلکانی لومړی يرغل په کابل او شاهي ارگ باندې د ۱۳۰۷ لمريز کال د ليندۍ په ۲۲ نيټه تر سره شو. په همدې ورځ امان الله غازي قضايي روژه نيولې وه. په سبا يې، چې د شنبی ورځ وه د سهار په لسو بجو زه او يو جمعيت د وزيرانو، عسکري او ملکي مامورين د حضور په مخ کې په ارگ کې ولاړ وو. پاچا وويل: «تبر ماشام مي هدايت ورکړ، چې تر څو د نظام ترتيب په شهر آراء او نور سيمو کې سم ونه نيول شي، زه خپله روژه نه افطار کوم. دا روژه زما به د الله په حضور کې نه قبلېږي، چې زه روژه وم او فوج مي شپه په لوره او ساړو کې تېره کړي» د شاه امان الله د دې کلام نه، چې د دولت د فدايانو او معتمدينو په مخ کې يې وکړ، پوره څرگنده شوه، چې د رجب المرجب په هم هغه مياشت کې دى روژه نيوونکى وه او لکه د رمضان المبارک د مياشتې په څېر د سهار او ماشام توپ ويشتل د ټولو هغو کسانو لپاره د پاچا په گډون، چې ټوابي او يا قضايي روژې يې نيولې، جاري وه». او دا هغه وخت وه، چې ملي افغان زعيم له خپل آسيایي او اروپايي سفر نه، چې مطلب يې د افغانستان ولس ته د ژوند د سوکالي راورل ول، بېرته سر لوری او بريالی هيواد ته راستون شوی وه نو د مخالفينو او مخربينو په نظر له پخوا نه لا اوس نور هم لا زيات پسي کافر شوی وه...؟! په داسی حال کې، چې پاچا د خپل اوږد رسمي سفر خورلي روژې بېرته الله پاک ته ورادا کولې... افسوس، افسوس

وايي، کله، چې د سقو حکومت مستقر شو، په لومړيو ورځو کې به خلک له بيلا بيلو سيمو ارگ ته راتلل، چې دا له عجايباتو څېره له نژدې وويني. حبيب الله خادم رسول الله؟ د نور شريکو داره مارانو او ابلېس صفته ملايانو او حضراتو سره په مصلحت کې، د کابل د دارالامان د موزيم نه څو دانې بتان ارگ ته راورل او نوي امير به په خپلو کتنو کې دا بتان خلکو ته وربنودل او ويل به يې، چې پخوانی پاچا امان الله ما ځکه له منځه يووړ، چې هغه بت پرست شوی وه او دغه د هغه د عبادت بتان دي. وايي په يوه کتنه کې چې امير د لوگر د کومې سيمې د ساده او بې خبره خلکو سره لرله پس له دې مراسمو او څرگندونو د نوي پاچا، يوه حاضر کس خطاب غله حبيب الله ته نارې کړي: بيشکه، چې ته يو بت شکن امير يې...؟! يعنی دغه چاپلوس افغان نوی امير د حضرت ابراهيم (ع) مقام ته وربرابر کړ.

لیکن تاريخي شواهد ثابتوي، چې سقوي بغاوت کوم اسلامي او خدای پرسته حرکت نه بلکې د افغاني خائنانو او زمونږ د تاريخي دشمن انگریز په رهبري يو قوم پرسته له تعفن ډکه بلا وه، چې د وياړمن کابل د شمال نه په دې کم بخته ملت رانازله شوله.

د مجددي د کورنیو لیکوال، شاغلی فضل غني مجددي مقیم د متحده ایالاتو پخپل تالیف کړي کتاب (افغانستان در عهد اعليحضرت امان الله خان ۱۹۲۹-۱۹۱۹) په ۲۸۳-۲۸۲ مخونو کې د «موقف سياسي بعد از استعفاي امان الله خان» تر عنوان لاندې داسی ليکي:

حضرت محمد صادق مجددي ليکي، چې د نوي پاچا عنايت الله خان په غوښتنه د حبيب الله بچه سقو سره د خبرو لپاره مي موافقه وکړله او د سردار صاحب عثمان سره گډ د کابل باغ بالا ته ولاړو. حضرت صاحب اضافه کوي، چې د باغ بالا د مانی په ور کې مي د انگریز د سفارت مقیم د کابل، شرقي سکرترشاغلی محبوب علي شاه وليد، چې د مانی نه په راوتو وه، ډېر پریشان شولم... (شه، دې انگریزي جناب د افغان حکومت د کوم مقام په اجازه د خادم رسول الله؟ سره هلته څه کول؟ فکر وکړئ افغانانو او د غفلت له خوبه را بيدار شی... زه ليکونکی).

حضرت مجددي ليکي، مانی ته وردننه شوم، حبيب الله د درنشت په رسم له ځايه پورته شو تر څنگ يې حضرت بزرگ جان مجددي ناست وه. حبيب الله وويل: څنگه په دې خطري وضع کې دلته راغلي؟ ما ورته وويل، امان الله خان استعفا ورکړې ده او عنايت الله خان پاچا شوی دی او د اسلام ضد اصلاحات لغو شوي دي، جگړې ته حاجت نشته. حضرت وايي، حبيب الله غلی وه لیکن حضرت حلیم جان مجددي، چې د حبيب الله مرشد وه چوپتیا ماته کړله او ماته يې وويل: حضرت صاحب! د محمد زايي کورنی سل کاله حکومت وکړ اوس د افغانستان د غیر پښتون قامونو وار ده، چې حکومت وکړي، آیا نور نوبت نلري، چې پر افغانستان حکومت وکړي؟

د پاڼو شمېره: له ۲ تر ۴

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلینکې د لیکنيزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولی

حبيب الله کلکانی ماته وويل: عنايت الله برادر امان الله است و برادر مانند برادر ميباشد تاسو بل کس کانديد نکر؟ (دغه ده د خادم رسول الله تحليل او د تحليل کچه! ليکونکی)،
حضرت صاحب ليکي، ما مخ سردار عثمان خان ته کر ومي ويل، سردار صاحب متدين کس دئ آيا هغه ته بيعت کوي؟
حبيب الله د دې خبرو په اورېدو حضرت حليم جان ته مخ کر او وي ويل: دا حضرت صاحب سم فرمايش لري.
دلته يو حل بيا دا موضوع ثابتېږي، چې بچه سقو او ملا تړي يې پخپله خدای پرست نه بلکي قام پرست شوي ول او منظور دلته د شاهي ارگ نيول، مفتحه عياشي، د څو بنځو سره ودونه کول ول او نه دا، چې دوی داسی د اسلام د مبارک دين مخلص پتنگان ول ليکن غازي امان الله کافر شوی وه.
دا تېره اونی مي د افغانستان دشمنه ويب پاڼه، (خاوران) کي يو اعلان تر سترگو شو، چې متن يې تاسو درنو لوستونکو کت مت ليکم:

اگهي کنفرانس اروپايي لندن
جاياگاه شاه حبيب الله کلکانی در تاريخ معاصر
کنفرانس تحقيقاتی اروپايي
لندن دانشگاه ويستمنستر ۱۴ دسمبر ۲۰۱۴
بنام خداوند جا و خرد

بيا د پورتنی متن تکرار ليکل شوی

هموطنان گرامی مقیم در کشور های اروپايي!
خانمها، آقایون، نو جوانان!

کنفرانس اروپايي به منظور تحليل و ارزیابی جاياگاه امير حبيب الله کلکانی در تاريخ معاصر افغانستان در شهر لندن برگزار ميگردد. در این کنفرانس جمعی از دانشمندان، روشنفکران، نخبگان فرهنگی، فعالان سیاسی و مدنی پيرامون ابعاد شخصیتی و کارنامه های «عیاران خراسان» به سخنرانی خواهند پرداخت. بناء از شما (خانمها، آقایون، نو جوانان) دوستداران و دلباخته گان حبيب الله «خادم دين رسول الله» خواهشمندیم که ضمن تشریف آوری و مشارکت در این کنفرانس تاریخی سهم ایمانی و وجدانی تانرا در قبال این وجیبه ملی تان اداء نمایند.
کنفرانس شامل دکلمه اشعار حماسی، مرثیه خوانی و صرف غذای محلی شمالی ميباشد.
ورود آزاد به همه علاقمندان
زمان:

روز یک شنبه تاریخ ۱۴ دسامبر سال جاری ۲۰۱۴

ساعت دقیق شروع ۱۲ چاشت

لطفاً اندکی قبل از شروع محفل حضور يابيد!

نشانی

....

در صورت لزوم لطفاً به شماره های ... کریم کریم و عبدالله پیمان تماس بگيريد.

په زره دا ده، چې داسی یوه غونډه د انگرېز په پلازمینه لندن کي نیول کېږي. په دې خبرتیا کي د ملي مجرم او غله بچه سقو نه د خادم رسول الله او عیار خراسان ذکر شوی دی. په داسی حال کي چې د سقو د هغه وخت ملگري غله او لارې نیوونکي، قام پرستان او شیطان صفته ملایان او اوسني مریدان او مخلصین یې پرچمیان، د رباني د جمعیت نفاق اچوونکي جگړه ماران، په بهرنیو دولتونو پورې جواسیس او له عقدو خوښېدلې قام پرستان لیدل کېږي، آیا دا پورته ذکر شوي افغاني ډلې پخپلو کینو مفکورو بیا د حبيب الله خادم دين رسول الله؟ سره څنگه عشق او مینه پیدا کوي. دلته بیا، هم هغه د خدای پرستی او دين رسول الله پر ځای، قام پرستی او ملي نفاق ته لاس اچول دغو دلگيو ته مطرح ده .

که نن زموږ په تاریخي افغانستان کي یو د خلکو په خوښه وطن پال حکومت او ملي زعامت مستقر وای، بهرنی وسله والي قواوې موجودی نه وای، دغو غوندی افغاني دلگيو به داسی ضد ملي غونډې په دننه یا بهر کي جوړولای شوای؟ باید مجریان د داسی غونډو په حقوقی لحاظ تر پوښتنی لاندی راغلي وای لیکن د هر شي سره حساب هم شته.

د پاڼو شمیره: له ۳ تر ۴

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپیکني د ليکنيزي بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په خير و لولئ

دا د پېړيو خبرې نه دي د اعليحضرت غازي امان الله خان اولادونه لا ژوندي دي او درانه او عزتمند او په افغانستان رېښتني مين افغانان يې د زړه کومې درنشت کوي.

تېره اونۍ زما يو افغان دوست، چې د ترکيې په هيواد استانبول ښار کې سوداگري کوي، ماته فون وکړ او ويل يې «نن دغه هيواد د شه ژوند مناسبو مدارجو ته رسيدلی او هر چيرته، چې زه د کمال اتاترک انځور گورم، خپل غازي امان الله مې مخ ته درېږي او افسوس کوم، چې زمونږ افغانستان ولې داسې خاورې په سر دئ او خپله لوره کرکه حبيب الله بچه سقو ته ورښييم، چې زمونږ امانې دولت يې له سقوط سره مخامخ کړ».

دا د حبيب الله يو نه ملي او خائن حرکت وه، چې هغه خپلواک او وياړمن امانې دولت يې، چې د هيواد د بهرنيو بچيانو په پاکه وینه نوي منځته راغلی وه او لگيا وه د خپل زړه سوانده او ډېر وطن دوست او افغان دوست مشر تر قيادت لاندې يې د ترقي او آبادي پراوونه طي کول، په يو ډېر بې باکه او بې فکره ډول له منځه يوسي او پخپله هم وروسته له فقط نهو مياشتو کر غيرن موجوديت د انگليس د پلان سره سم خونري جسدونه يې د کابل د چمن حضوري په ډگر د اعدام په لکرو راخوړند شي.

د گران افغانستان د نني ډېر له مصيبتو ډک حالت مسووليت د هم هغه ۱۴ د جنوري ۱۹۲۹ ز کال د سقوي تحول يو تسلسل دئ، چې تر نن پورې دوام لري. دا چې حبيب الله بچه سقو او ورسره ملگري او پلويان يې حاضر شول، امانې حکومت او دولت له منځه يوسي او دا لوی ملي مسووليت د افغانستان د مظلوم ملت په حق کې د اوسني او راتلونکي نسل په مخ کې پر ځان واخلي دا عمل پخپل مضمون کې يو د عبرت درس دئ د هغه افغان لپاره، چې د خپل ملت او خالق له حساب سره جدي چلند کوي.

پای

د پاڼو شمېره: له ۴ تر ۴

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې دليکنيزې ښې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولئ